

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Postępowanie administracyjne		10.6.0193	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
null			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Prawa i Administracji	Podatki i doradztwo podatkowe	forma	niestacjonarne (zaoczne)
		moduł specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Łukasz Karczyński; dr Michał Miłoś; prof. UG, dr hab. Mariusz Bogusz			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		3	
Wykład		14 h wykładu - 1 ECTS	
Sposób realizacji zajęć		30 h konsultacji - 1 ECTS	
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej		46 h praca własna studenta - 1,5 ECTS	
Liczba godzin			
Wykład: 14 godz.			
Cykl dydaktyczny			
2018/2019 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
fakultatywny (do wyboru)		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
<ul style="list-style-type: none"> - Wykład konwersatoryjny - Wykład problemowy - Wykład z prezentacją multimedialną 		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		<ul style="list-style-type: none"> - egzamin pisemny z pytaniami (zadaniami) otwartymi - egzamin pisemny testowy - egzamin pisemny (dłuższa wypowiedź pisemna / rozwiązanie problemu) 	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Ustalając warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu oraz oceny z egzaminu i zaliczenia odpowiadającej procentowi opanowanej wiedzy oraz umiejętnościom, uwzględnia się system oceniania wynikający z Regulaminu UG: ocena bdb - powyżej 90% wymaganej wiedzy i umiejętności; ocena db+ - powyżej 80% wymaganej wiedzy i umiejętności; ocena db - powyżej 70% wymaganej wiedzy i umiejętności; ocena dst+ - powyżej 60% wymaganej wiedzy i umiejętności; ocena dst - powyżej 50% wymaganej wiedzy i umiejętności.	
Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia			
Poprzez odpowiednie ukształtowanie pytań egzaminacyjnych, sprawdzających zarówno wiedzę, jak i umiejętności.			
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne			
brak			
B. Wymagania wstępne			
brak			
Cele kształcenia			

Celem przedmiotu jest zapoznanie z regulacją prawną i zasadami funkcjonowania postępowania administracyjnego w zakresie wynikającym z treści programowych.

Treści programowe

1. Pojęcie i struktura postępowania administracyjnego
  - 1.1. Procedury administracyjne w systemie prawa
  - 1.2. Postępowanie administracyjne (jurysdykcyjne)
    - 1.2.1. Pojęcie postępowania administracyjnego
    - 1.2.2. Przedmiot postępowania administracyjnego
    - 1.2.3. Rodzaje postępowania administracyjnego (postępowanie ogólne i postępowania szczególne)
    - 1.2.4. Tryby postępowania administracyjnego (tryb zwykły i tryby nadzwyczajne postępowania administracyjnego)
    - 1.2.5. Stadia i instancje postępowania administracyjnego
    - 1.2.6. Funkcje postępowania administracyjnego
  - 1.3. Rodzaje postępowań unormowanych w k.p.a.
    - 1.3.1. Ogólne postępowanie administracyjne
    - 1.3.2. Postępowanie w sprawie zaświadczeń
    - 1.3.3. Postępowanie w sprawie skarg i wniosków
    - 1.3.4. Postępowanie w sprawie rozstrzygnięcia sporów o własność
2. Podmioty prowadzące postępowanie administracyjne
  - 2.1. Rodzaje podmiotów prowadzących postępowania administracyjne
  - 2.2. Pojęcie organu administracji publicznej na gruncie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego
  - 2.3. Zdolność organu do prowadzenia postępowania administracyjnego
    - 2.3.1. Własność organu
      - pojęcie i rodzaje własności
      - obowiązek kontroli własności i skutki naruszenia własności
      - spory o własność
    - 2.3.2. Instytucja wyłączenia
      - wyłączenie pracownika organu
      - wyłączenie organu
      - wyłączenie członka organu kolegialnego
    - 2.4. Organy wyższego stopnia i organy naczelne
    - 2.5. Problematyka upoważnienia pracownika do działania w imieniu organu
  3. Uczestnicy postępowania administracyjnego
    - 3.1. Strona w postępowaniu administracyjnym
      - 3.1.1. Pojęcie strony w postępowaniu administracyjnym
      - 3.1.2. Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych strony w postępowaniu administracyjnym
      - 3.1.3. Następstwo procesowe
      - 3.1.4. Działanie przez przedstawicieli i pełnomocników
      - 3.1.5. Wielość stron w postępowaniu administracyjnym
    - 3.2. Uczestnicy postępowania na prawach strony
      - 3.2.1. Organizacja społeczna
      - 3.2.2. Prokurator
      - 3.2.3. Rzecznik Praw Obywatelskich
      - 3.2.4. Inni uczestnicy na prawach strony
    - 3.3. Inni uczestnicy postępowania administracyjnego
  4. Zasady postępowania administracyjnego
    - 4.1. Zasady ogólne postępowania administracyjnego
    - 4.2. Europejskie standardy postępowania administracyjnego
  5. Wszczęcie i tok postępowania administracyjnego
    - 5.1. Wszczęcie postępowania
      - 5.1.1. Tryby wszczęcia postępowania
        - wszczęcie postępowania na wniosek
        - wszczęcie postępowania z urzędu
      - 5.1.2. Forma żądania wszczęcia postępowania
      - 5.1.3. Zawiadomienie o wszczęciu postępowania
      - 5.1.4. Forma i data wszczęcia postępowania
      - 5.1.5. Skutki wszczęcia postępowania
    - 5.2. Terminy do załatwienia sprawy i inne terminy procesowe w postępowaniu administracyjnym
      - 5.2.1. Terminy procesowe w postępowaniu administracyjnym
        - pojęcie terminu procesowego
        - klasyfikacje terminów procesowych

- obliczanie terminów procesowych
- instytucja przywrócenia terminu
- 5.2.2. Termin do załatwienia sprawy
- zasada szybkości postępowania
- dyrektywa działania bez zbędnej zwłoki
- terminy ustawowe załatwienia sprawy (ustawowe i wyznaczone)
- bezczynność organu administracji w postępowaniu administracyjnym
- 5.3. Podania
- 5.4. Doręczenia i wezwania
- 5.5. Prowadzenie akt sprawy i udostępnianie akt sprawy
- 5.6. Postępowanie wyjaśniające
- 5.6.1. Pojęcie i zakres postępowania wyjaśniającego
- 5.6.2. Postacie postępowania wyjaśniającego (postępowanie gabinetowe wyjaśniające i rozprawa administracyjna)
- 5.6.3. Zasady postępowania dowodowego
- 5.6.4. System środków dowodowych
- 5.7. Współdziałanie organów w postępowaniu administracyjnym
- 5.7.1. Współdziałanie organów w orzekaniu w sprawie indywidualnej w trybie z art. 106 k.p.a.
- 5.7.2. Pomoc prawna w postępowaniu administracyjnym
- 6. Zawieszenie i umorzenie postępowania administracyjnego
- 6.1. Zawieszenie postępowania administracyjnego
- 6.1.1. Pojęcie i skutki prawne zawieszenia postępowania
- 6.1.2. Rodzaje zawieszenia postępowania - zawieszenie z urzędu i na wniosek
- 6.1.3. Przesłanki i forma zawieszenia postępowania
- 6.1.4. Podjęcie zawieszono postępowania
- 6.2. Umorzenie postępowania administracyjnego
- 6.2.1. Pojęcie i skutki prawne umorzenia postępowania
- 6.2.2. Rodzaje umorzenia postępowania - umorzenie z urzędu i na wniosek
- 6.2.3. Przesłanki i forma umorzenia postępowania
- 7. Rozstrzygnięcia organu w postępowaniu administracyjnym
- 7.1. Rodzaje rozstrzygnięć organu - decyzja i postanowienie
- 7.2. Decyzja administracyjna
- 7.2.1. Pojęcie i charakterystyka decyzji administracyjnej
- 7.2.2. Nazwy własne decyzji administracyjnych
- 7.2.3. Elementy treści decyzji administracyjnej
- 7.2.4. Doręczenie i ogłoszenie decyzji
- 7.2.5. Związanie organu decyzją administracyjną
- 7.2.6. Zagadnienie wykonalności decyzji administracyjnej
- 7.2.7. Rektyfikacja decyzji administracyjnej
- uzupełnienie decyzji administracyjnej
- sprostowanie decyzji administracyjnej
- wyjaśnienie decyzji administracyjnej
- 7.2.8. Wygaśnięcie decyzji administracyjnej
- 7.3. Postanowienie
- 7.3.1. Pojęcie i charakterystyka postanowienia
- 7.3.2. Rodzaje postanowień
- 7.3.3. Składniki treści postanowienia
- 7.3.4. Doręczenie i ogłoszenie postanowienia
- 7.3.5. Związanie organu postanowieniem
- 7.3.6. Zagadnienie wykonalności postanowienia
- 7.3.7. Odpowiednie stosowanie przepisów o decyzjach do postanowień
- 7.4. Uгода w postępowaniu administracyjnym
- 8. Weryfikacja decyzji administracyjnej
- 8.1. Płaszczyzny stabilizacji decyzji administracyjnej
- decyzja nieostateczna
- decyzja ostateczna
- decyzja prawomocna
- 8.2. Pojęcie i tryby weryfikacji decyzji administracyjnej oraz praktyczne kryteria ich rozróżnienia
- 8.3. Pojęcie i rodzaje środków zaskarżenia
- 9. Środki zaskarżenia rozstrzygnięć organu I instancji
- 9.1 Odwołanie

- 9.1.1. Konstrukcja prawna odwołania od decyzji
- 9.1.2. Legitymacja do wniesienia odwołania
- 9.1.3. Organ właściwy do rozpatrzenia odwołania
- 9.1.4. Treść odwołania
- 9.1.5. Termin i tryb składania odwołania
- 9.1.6. Skutek prawny wniesienia odwołania
- 9.2. Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy
  - 9.2.1. Konstrukcja prawna wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy
  - 9.2.2. Legitymacja do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy
  - 9.2.3. Organ właściwy do rozpatrzenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy
  - 9.2.4. Odpowiednie stosowanie do wniosku o rozpatrzenie sprawy przepisów dotyczących odwołań
- 9.3. Zażalenie
  - 9.3.1. Konstrukcja prawna zażalenia na postanowienie
  - 9.3.2. Legitymacja do wniesienia zażalenia
  - 9.3.3. Organ właściwy do rozpatrzenia zażalenia
  - 9.3.4. Treść zażalenia
  - 9.3.5. Termin i tryb składania zażalenia
  - 9.3.6. Skutek prawny wniesienia zażalenia
  - 9.3.7. Odpowiednie stosowanie do zażaleń przepisów dotyczących odwołań
- 10. Tok postępowania administracyjnego w II instancji
  - 10.1. Wstępna kontrola odwołania (instytucja autokontroli i obowiązek przesłanie odwołania do organu odwoławczego)
  - 10.2. Tok postępowania odwoławczego
    - stwierdzenie niedopuszczalności odwołania lub wniesienia odwołania z uchybieniem terminu
    - zakres postępowania wyjaśniającego w postępowaniu odwoławczym
    - odpowiednie stosowanie w postępowaniu odwoławczym przepisów o postępowaniu przed organami pierwszej instancji
  - 10.3. Decyzje organu odwoławczego
    - 10.3.1. Rodzaje decyzji organu odwoławczego
      - decyzja utrzymująca w mocy zaskarżoną decyzję
      - decyzja uchylająca zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzekająca co do istoty sprawy
      - decyzja uchylająca zaskarżoną decyzję i umarzająca postępowanie w pierwszej instancji
      - decyzja umarzająca postępowanie odwoławcze
      - decyzja uchylająca zaskarżoną decyzję w całości i przekazująca organowi pierwszej instancji sprawę do ponownego rozpatrzenia
      - decyzja uchylająca zaskarżoną decyzję w całości i zobowiązująca organ pierwszej instancji do wydanie decyzji określonej treści
    - 10.3.2. Zakaz wydania decyzji na niekorzyść strony (reformatio in peius w postępowaniu administracyjnym)
  - 10.4. Odrębności postępowania zażaleniowego
- 11. Tryby nadzwyczajne postępowania administracyjnego
  - 11.1. Postępowanie w sprawie wznowienia postępowania administracyjnego
    - 11.1.1. Instytucja wznowienia postępowania administracyjnego
    - 11.1.2. Podstawy wznowienia postępowania administracyjnego
    - 11.1.3. Postępowanie w sprawie wznowienia postępowania administracyjnego
      - wszczęcie postępowania
      - organ właściwy w sprawie wznowienia postępowania administracyjnego
      - postępowanie rozpoznawcze
      - decyzje kończące postępowanie wznowieniowe
  - 11.2. Postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji
    - 11.2.1. Instytucja stwierdzenia nieważności decyzji
    - 11.2.2. Podstawy stwierdzenia nieważności decyzji
    - 11.2.3. Postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji
      - wszczęcie postępowania
      - organ właściwy w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji
      - postępowanie rozpoznawcze
      - decyzje kończące postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności
  - 11.3. Uchylenie i zmiana decyzji ostatecznej (dotkniętych wadami niekwalifikowanymi bądź prawidłowych)
    - 11.3.1. Uchylenie lub zmiana decyzji nietworzącej praw dla strony [art. 154 k.p.a.]
    - 11.3.2. Uchylenie lub zmiana decyzji tworzącej prawa dla strony [art. 155 k.p.a.]
    - 11.3.3. Nadzwyczajny tryb uchylenia lub zmiany decyzji ostatecznej [art. 161 k.p.a. - tzw. wyłączenie praw nabytych na podstawie decyzji]
  - 11.4. Uchylenie lub zmiana decyzji na podstawie przepisów szczególnych
  - 11.5. Weryfikacja ostatecznych postanowień w trybach nadzwyczajnych

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego;

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta:

B. Adamiak, J. Borkowski Postępowanie administracyjne i sądownoadministracyjne, Warszawa 2012;

E. Bojanowski, J. Lang, Z. Cieślak, Postępowanie administracyjne i postępowanie przed sądami administracyjnymi, Warszawa 2010;

E. Bojanowski, K. Żukowski (red.), Leksykon prawa administracyjnego. 100 podstawowych pojęć, Warszawa 2009.

[lub wydania późniejsze]

B. Literatura uzupełniająca:

B. Adamiak, J. Borkowski, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Warszawa 2011;

W. Chróścielewski, J.P. Tarno, Postępowanie administracyjne i postępowanie przed sądami administracyjnymi, Warszawa 2011;

W. Dawidowicz, Zarys procesu administracyjnego, Warszawa 1989;

R. Hauser, Z. Leoński, A. Skoczylas, Postępowanie egzekucyjne w administracji. Komentarz, Warszawa 2012;

M. Jaśkowska, A. Wróbel, Kodeks Postępowania Administracyjnego. Komentarz, Warszawa 2011;

T. Jędrzejewski, M. Masternak, P. Rączka, Administracyjne postępowanie egzekucyjne, Toruń 2011;

G. Łaszczyca, Cz. Martysz, A. Matan, Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, t. I- II, Warszawa 2010;

M. Wierzbowski (red.), Postępowanie administracyjne - ogólne, podatkowe, egzekucyjne i przed sądami administracyjnymi, Warszawa 2012;

M. Wierzbowski, A. Wiktorowska (red.), Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Warszawa 2013;

T. Woś, H. Knysiak-Molczyk, M. Romańska, Postępowanie sądownoadministracyjne, Warszawa 2011;

T. Woś (red.), H. Knysiak-Molczyk, M. Romańska, Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Komentarz, Warszawa 2012.

[lub wydania późniejsze]

**Efekty kształcenia
(obszarowe i kierunkowe)**

Wiedza

Student przedstawia i charakteryzuje: pojęcie i strukturę postępowania administracyjnego, podmioty prowadzące postępowanie administracyjne, uczestników postępowania administracyjnego, zasady postępowania administracyjnego, tok postępowania administracyjnego, możliwe rozstrzygnięcia w postępowaniu administracyjnym, tryby weryfikacji orzeczeń zapadłych w postępowaniu administracyjnym, założenia, istotę i zakres sądowej kontroli administracji publicznej, strukturę sądownictwa administracyjnego, pojęcie, przedmiot i przebieg postępowania sądownoadministracyjnego, podstawowe instytucje postępowania egzekucyjnego w administracji.

Umiejętności

Student:

- klasyfikuje poszczególne instytucje procesowe;
- potrafi identyfikować różne problemy proceduralne wynikające w procesie stosowania prawa w postępowaniu administracyjnym/egzekucyjnym w administracji/sądownoadministracyjnym;
- rozpoznaje i porządkuje podstawowe rodzaje naruszeń przepisów procesowych oraz wskazuje na możliwe ich skutki;
- dostrzega związki występujące pomiędzy postępowaniem administracyjnym, postępowaniem egzekucyjnym w administracji oraz postępowaniem sądownoadministracyjnym, a także pomiędzy tymi postępowaniami a prawem administracyjnym;
- przedstawia znaczenie podstawowych instytucji postępowania administracyjnego, egzekucyjnego w administracji i sądownoadministracyjnego dla zabezpieczenia praw jednostki oraz interesu publicznego;
- formułuje opinie z wykorzystaniem aparatu pojęciowego właściwego dla prawa o postępowaniu administracyjnym i sądownoadministracyjnym.

Kompetencje społeczne (postawy)

Student:

- dodatnio wartościuje rozwiązania chroniące prawa jednostki jako uczestnika procedur prawnych przed organami adminsitracji publicznej;
- docenia znaczenia procedur prawnych w kontekście praworządności działania organów państwa;
- unika subiektywnych i nie popartych właściwą argumentacją sądów.

Kontakt

http://prawo.ug.edu.pl/pracownik/1309/lukasz_karczynski